

Vsem, ki so sodelovali pri izvedbi volitev!

Občinska politična komisija za izvedbo volitev se iskreno zahvaljuje vsem občanom, ki so na kakršenkoli način sodelovali pri izvedbi volitev v novo občinsko, republiško in zvezno ljudsko skupščino.

Občinska politična komisija
za izvedbo volitev

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA ŽELEZARNE
J E S E N I C E

JESENICE, 22. junija 1963

Številka 25/V.

19. redno zasedanje CDS

Stroški malic v kantinah

Po sklepu CDS z dne 21. maja smo začeli v železarni deliti malice po kantinah. Na 19. rednem zasedanju je CDS potrdil v zvezi s to delitvijo malic naslednje predloge in sklenil:

1. Prodajno ceno v kantinah mora določiti na podlagi grosistične cene, povečane za 15 odstotkov.

2. Vsak mesec mora UO podjetja podati analizo stroškov. UO je pooblaščen, da lahko na podlagi analize menja odstotek pribitka.

3. Gostinska enota »Železar« naj kalkulacijo cen izračunava na enostavnejši način, tako da bodo za enake artikole cene v vseh kantinah iste.

4. V kolikor bodo cene za iste artikole v kantinah različne, CDS naroča gostinski enoti »Železar«, da proti krivcem ukrepa in če so ta odstopanja večja, tudi z odpuštom z delovnega mesta.

5. V vseh kantinah morajo biti na vidnem mestu izobešeni ceniki.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru mehanične delavnice »Jesenice« se najlepše zahvaljujem za prejeto denarno pomoč v času moje bolezn.

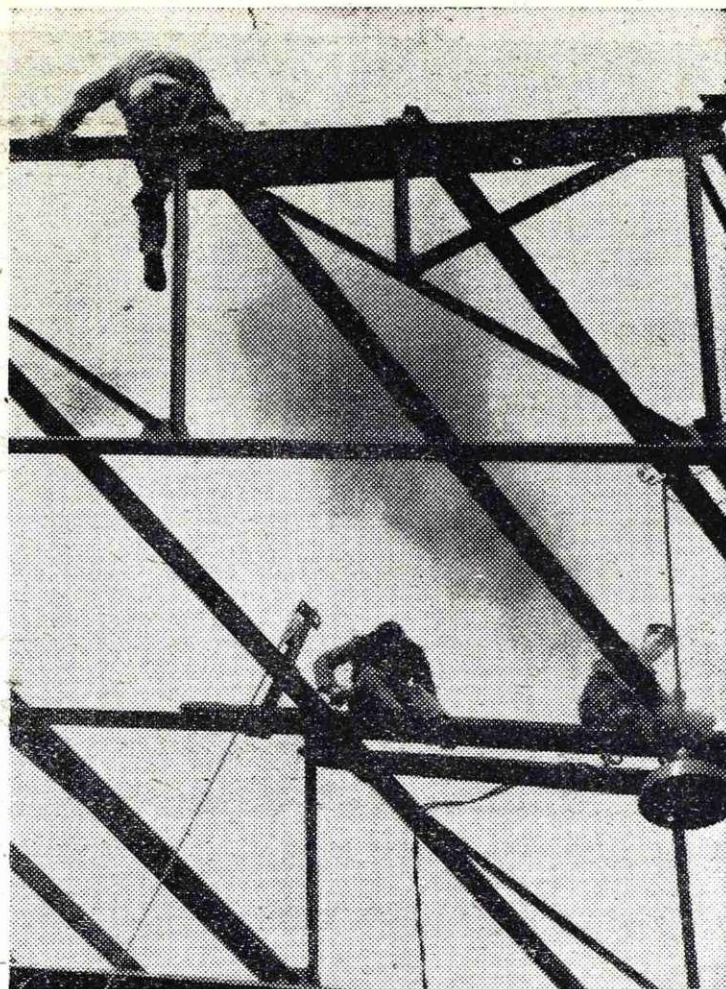
Peter Prešeren
strugar,
mehanična delavca

Novi plinski čistilci in sedimentni bazeni DORR v poskusnem obratovanju

Večkrat smo že poročali o gradnji novih plinskih čistilcev in sedimentnih bazenov DORR, ki so bili že v zaključni fazi. V ponedeljek, 17. junija pa so začeli s poizkusnim obratovanjem, ki bo predvidoma trajalo dva meseca. Nekaj poskusov so opravili že prej in to samo na dopoldanski dnini, medtem ko so poskusno obratovanje uvedli na tri izmene. Pred poizkusnim obratovanjem je UOS organizirala kratek tečaj v sodelovanju z obratovodstvom visokih peči in železarskim izobraževalnim centrom. Delavci so tečaj teoretično in praktično uspešno opravili. Namen tečaja in izpitov je bil, da delavci znajo ravnati z napravami, poučeni pa so bili tudi o pridrževanju HTV predpisov.

Zaenkrat v obratu visokih peči še ne razpolagajo z instaliranimi instrumenti za merjenje čistoče plavžnega plina, ustrezne analize pa bo še v tem mesecu opravil metalurški inštitut iz Ljubljane pod vodstvom prof. inž. Pavka. Takrat bodo tudi dokončno znani rezultati dela nove naprave, predvideno pa je tudi, da pride na Jesenice strokovnjak iz Poljske, ki se bo seznanil z ugotovljenimi rezultati.

Več o gradnji čistilcev ter o rezultatih poizkusnega obratovanja bomo še poročali.

Poročali smo že, da so začeli dvigati streho martinarne zaradi nove električne peči, ki bo stala na koncu martinarske hale. Na sliki: monterji pri delu

Ob zaključku tečaja za plamensko varjenje in rezanje

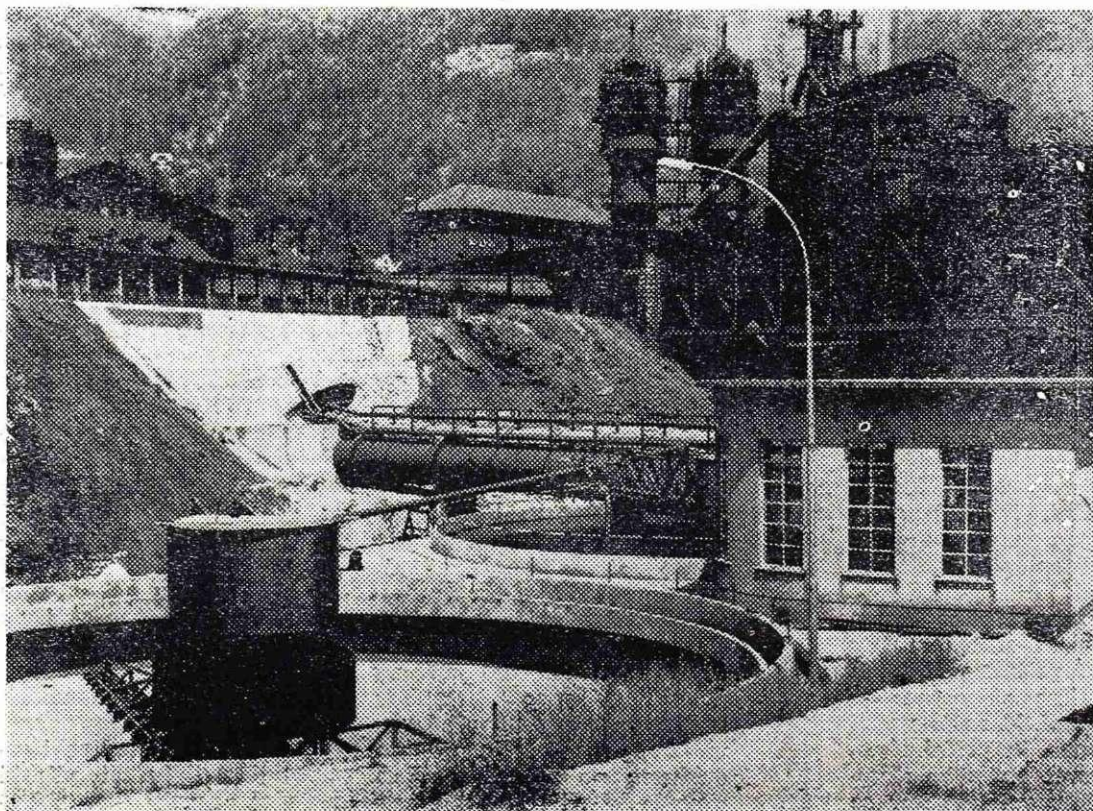
17 novih varilcev in rezalcev

Vse tečaje za varjenje je do sedaj organiziral in vodil Zavod za varjenje iz Ljubljane. Od 24. aprila do 10. junija letos pa je bil na Jesenicah prvi tečaj te vrste v izvedbi železarskega izobraževalnega centra.

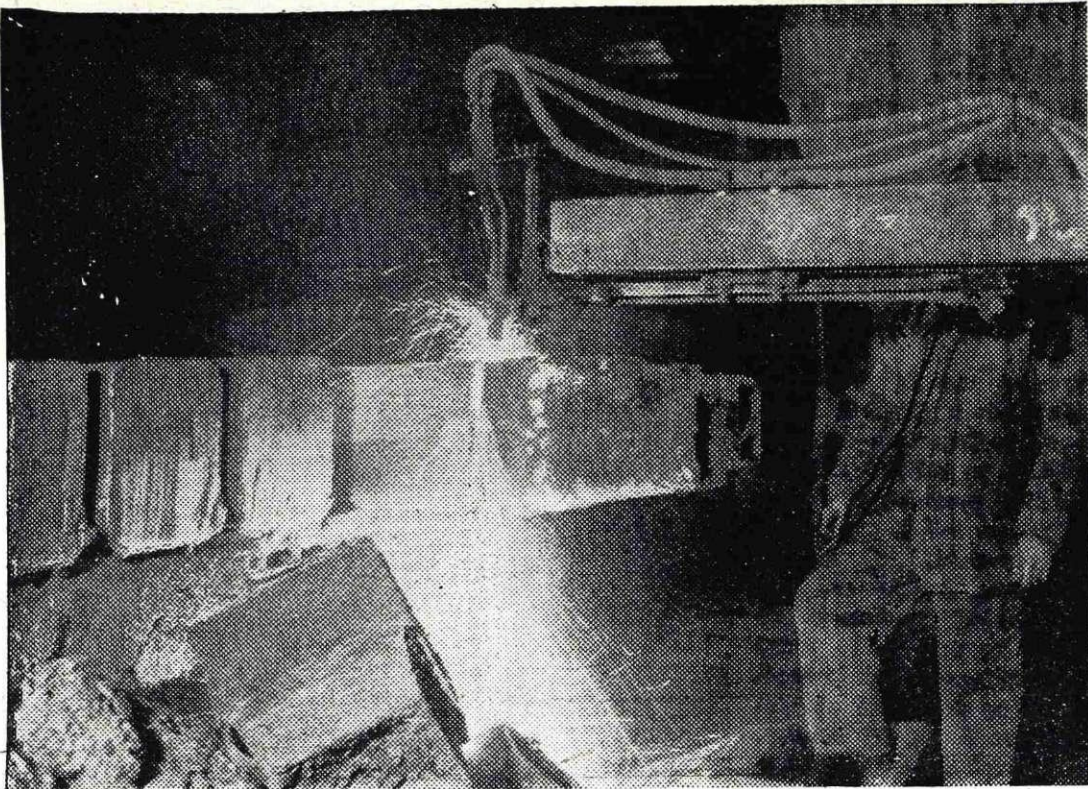
Po predhodnem dogovoru je zastopnik Zavoda za varjenje sodeloval na zaključnih izpitih, kandidati, ki so uspešno opravili praktičen in teoretičen izpit, pa bodo dobili od Zavoda za varjenje potrdila o opravljenem izpitu. S tem bo dana širša možnost poseganja teh tečajev, pač kakršne bodo potrebe, ker glede organizacije ne bomo več odvisni od Zavoda.

Program omenjenega tečaja je obsegal teoretičen in praktičen del. Vsi so se potrudili, da bi prvi tečaj v izvedbi oddelka za izobraževanje odraslih pri ŽIC uspel čim boljše. Od 20 kandidatov jih je 17 uspešno zaključilo tečaj. Omeniti je treba, da izostankov skoraj ni bilo in je verjetno prav to tudi pripomoglo k uspešnemu zaključku. Z odličnim uspehom sta teoretični in praktični izpit opravila dva kandidata, 8 s prav dobrim in 7 z dobrim uspehom.

Vsem tečajnikom je k doseženim uspehom iskreno čestital zastopnik Zavoda za varjenje tov. Boris Grad in dejal, da je to šele začetek njihovega izobraževanja na področju varilne tehnike ter da bodo morali, če bodo hoteli postati res mojstri svojega dela, skrbeti za stalno teoretično in praktično izpopolnjevanje.

Poskusno obratovanje plinskih in Dorrovih čistilcev bo trajalo okrog dva meseca

Takole režejo glave ingotom, ki jih vlivajo v naši martimartinarni

19. redno zasedanje CDS

Poročilo o finančnem poslovanju za 4 mesece in o zaostankih

Na 19. zasedanju, dne 8. junija 1963 je CDS razpravljalo o finančnem poslovanju železarn v preteklih 4 mesecih tekočega leta in ugotovilo, da je stanje zadovoljivo.

Poročilo sta podala gospodarsko-računski sektor in komisija za gospodarstvo. Člani CDS so razpravljali tudi o poročilu komercialnega sektorja o naročilih in za-

ostankih naročil ter o njihovi problematiki za prvo četrtletje. V zvezi s tem je zahteval upravo podjetja, da izvede naslednje sklepe oziroma ukrepe:

1. Analizirati je treba večje količinske zaostanke in kjer je že sedaj znano, da do konca leta teh zaostankov ne bomo mogli nadoknaditi in tako izpolniti pogodbenih obveznosti, o tem obvestiti kupce, da bi se lahko še preusmerili na uvoz. Seveda je pri tem potrebno točno obvestiti o vzrokih, da je do zaostankov prišlo in tako doseči, da bodo kupci pristali na zmanjšanje naročil.

2. Za vsa naročila je prej, predno jih sprejmemo, potrebno ugotoviti možnosti izpolnjevanja obvez in doseči tudi sporazum med tehničnimi in komercialnimi sektorjem. Nova naročila naj se načelno sprejemajo le, če kupcu prikaže upravičeno in tehtno potrebo, posebno če je zvezano z izvozem.

3. Pri sprejemanju in potrjevanju specifikacij za sprejete pogodbe je potrebno paziti na roke dostavljanja specifikacij in se pri tem striktno pridrževati naših določil glede rokov dobav. Vsako odstopanje od določenih rokov je lahko le sporazumno.

4. Za sklepanje pogodb za leto 1964 je potrebno proučiti možnost zoževanja našega asortimana s tem, da se upošteva JUS standarde v skladu z zahtevami tržišča.

5. Po možnosti naj se še izpopolni evidenco zaostankov predvsem po osnovnih grupah izdelkov, ker je sedanja evidenca po zbirnih grupah preozka. Študij izpopolnjevanja evidence mora biti v sodelovanju s tehničnim sektorjem.

EE martinarna

Razpravljali so o četrti izmeni

Pred dnevi je imel DS EE martinarne izredno zasedanje, ki so se ga udeležili tudi člani političnega aktiva EE ter predstavniki samoupravnih organov, političnih organizacij in uprave podjetja.

Edina točka dnevnega reda je bila razprava o proizvodnih problemih martinarne ter o situaciji v zvezi z uvažanjem četrte izmene. Po krajšem poročilu obratovodje, v katerem je nanizal vse objektivne pa tudi subjektivne težave, s katerimi se je borila martinarna v maju in prvi polovici junija, je sledila živahna razprava, katere so se udeležili tako člani kolektiva martinarne, kakor tudi predstavniki političnih organizacij in uprave podjetja.

V razpravi so se izkristalizirala mnjenja, da je treba predvsem zagotoviti martinarni potrebno število delavcev ki jih zahteva novi normativ, ker je le-ta že tako znižan na skrajni možni minimum. V primeru, če število delavcev na posameznih delovnih mestih ni popolno, lahko to povzroči velike motnje v proizvodnji. Poleg tega bo treba vedno bolj utrjevati proizvodno in delovno disciplino, ker sta ta dva fak-

torja osnovni pogoj za normalno in uspešno obratovanje.

V zvezi s četrto izmeno so prisotni ugotovili, da je sam sistem že pokazal pozitivne rezultate. Posebno važno je, da pri izplačilu osebnega dohodka za maj, ko smo pričeli obratovati na štiri izmene, ob doseženi proizvodnji ni bilo bistvene razlike z ozirom na zaslužek pri delu na tri izme-

EE
uprav-
ljajo

Še nekaj sklepov 19. rednega zasedanja CDS

1. Na priporočilo UO je CDS naročil ekonomskim enotam, naj o uvažanju 42-urnega delovnega tedna razpravljajo in proučujejo možnosti, ki pa morajo biti tako ekonomsko utemeljene, da s skrajšanim delovnim časom ne bo zmanjšan dohodek. O neposrednem uvažanju skrajšanega delovnega časa pa bo CDS sklepal enotno za vso železarno in bo pri tem upošteval razprave ter predloge EE.

2. CDS je sprejel »Navodilo o izračunavanju in razdelitvi sredstev za kritje nadomestil osebnega dohodka do 30 dni bolovanja«.

3. CDS je odobril, da se 43 mladincev iz delovne skupine na prometu in transportu dodeli v obrate na priučevanje.

4. Izvesti je treba nadomestne volitve v DS EE šarmotarne za 8 članov in v UO EE gradbenega oddelka na mesto dosedanjega DS. UO EE gradbeni oddelak bo štel 9 članov. Za izvedbo teh nadomestnih volitev je CDS imenoval volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnih imenikov.

V EE plinski generatorji in v EE plinska in vodna energija ostaneta še naprej UO EE, čeprav so plinski generatorji priključeni plinski in vodni energiji, ker obstajajo vse možnosti za samostojne EE z lastnim obračunom.

ne. S tem je praktično odpadla velika negotovost za člane kolektiva martinarne, ker prej niso bili popolnoma prepričani, če bo v zvezi z osebnim dohodkom res vse tako kot smo predvidevali.

Zato so bile zelo na mestu besede sekretarja TK ZKS tov. Črva, ki je ob koncu razprave izjavil, da je četrta izmena edina pravilna pot, ki jo je zastavil kolektiv martinarne in da nazaj ni več možnosti. Zato je treba ukreniti vse potrebno, da bomo morebitne težave odpravili ob pomoči uprave, kakor tudi z naporji samega kolektiva martinarne, tako da bo delo čim boljše in uspešno potekalo. S tem bomo v martinarni dosegli cilj, ki smo si ga zastavili, ko smo obratovanje na štiri izmene pripravljali: dati možnost počitka martinarnem ob enakem zaslužku in istočasno izdelati več jekla, ki ga naše valjarne tako zelo nujno potrebujejo!

Ob stoletnici Rdečega križa

Ob stoletnici Rdečega križa je bila tudi na Jesenicah svečana akademija. Tov. Pavle Dolar je v svojem govoru poudaril namen in obstoj te humanitarne organizacije. Na prireditvi so sodelovali še mladinski pevski zbor osnovne šole »Tone Čufar« in »Prežihov Voranc«, gojenec Glasbene šole in recitatorji gimnazije Jesenice. Vsem poslušalcem je bil posebno všeč mladinski zbor, ko je zapel Gobčevo kantato: Dobro srečo, domovina.

Franc Gogala

ALI VERJAMETE?

Ali verjamete, da si na Jesenicah lahko vzbudite spomin na nemško okupacijo? Ne, boste rekli, to ni mogoče! Pa vendar je, na žalost, in še za malo denarja. Kako?

Pojdite v bife »Korotan«, vrzite 20 dinarjev v igralni avtomat in pritisnite na lepo rdečo osvetljeno tipki »A« in »2«. Iz omarice se bo na vaše presenečenje oglasila pesem — popularna vojaška pesem, ki je v dobrih zlatih časih tretjega rajha (beri okupacije) spremljala vsa vojaška poročila — znamenita »Lili Marlen«.

Komentar k temu ni potreben, pa se vseeno nehoti vprašujem, zakaj tako? Ne zamerim tistim mladim ljudem, ki se naslajajo ob tej pesmi, saj okupacije niso doživeli in pesmi ne poznajo, verjetno je tudi ne razumejo; ker jo pevka poje v nemščini. In če bi jo razumeli, nič zato, besede so spremenjene, »laterne« in »soldate« so v besedilu zamenjale »zvezde« in »zaljubljeni«. Zamerim pa ljudem, ki so to ploščo nabavili in jo vstavili v igralni avtomat. Verjetno so morali za to odriniti tudi nekaj deviz.

Ta njihov postopek si lahko razlagam samo na dva načina:

1. Ali so takšni nevedneži in malomarneži, da niti ne pregledajo, kaj dajejo v avtomat in skrbijo le za to, da avtomat prinese čimveč dobička;

2. ali pa so to ploščo namenoma podtaknili v program in se sami naslajajo ob spominu na tretji rajh, česar pa ne morem verjeti.

Mogoče pa boste vprašali, zakaj toliko hrupa zaradi te pesmi. Prav imate, ni vredno. Povem vam pa le še to, da sta me kot bivšega borca NOV ta pesem v javnem lokalu (nosi ime »Korotan« — kakšna parodija!) in postopek ljudi, ki so jo vnesli v program, globoko užalila. Upam in pričakujem, da bo o tem spregovoril tudi svet občinske skupščine za varstvo invalidov in borcev NOV, ker se mi zdi, da si ne smemo dovoliti, da bi se neodgovorni ljudje kar tako igrali z našimi občutki.

M. P.

PREGLED

doseženih neto osebnih dohodkov na 1 plačano uro

Ekonomska enota	Planirano	Doseženo	
		v maju	od zač. leta do konca maja
Vodstvo topilnic	257,78	258,11	265,60
Visoke peči	157,50	181,25	167,65
Martinarna	173,88	209,91	189,51
Nabiralci na haldi	130,50	141,36	126,43
Elektro peč	181,53	197,19	230,76
Šamotarna	144,72	148,57	149,72
Livarne	159,18	179,34	208,09
Ø Topilnice	165,92	190,04	184,85
Vodstvo valjarn	244,58	238,30	244,80
Javornik I	164,43	165,75	168,15
Javornik II	158,67	132,92	170,47
Valjarna 2400	166,35	192,13	177,20
Žična valjarna	168,48	152,39	170,90
Jeklovlek	151,17	170,33	182,47
Odprema Javornik	154,67	171,52	176,04
Strugarna valjev	165,31	174,86	184,22
Ø Valjarn	163,10	161,85	172,46
Vodstvo predelovalnih obratov	257,79	274,40	282,15
Hladna valjarna in žičarna	160,23	158,87	175,67
Cevalna	148,64	210,21	183,61
Žebljarna	142,09	153,37	183,47
Elektrodni oddelek	125,97	128,07	184,66
Ø Predelov. obratov	151,24	163,63	180,18
Vodstvo str. en. obr.	261,41	287,97	275,01
Vodstvo vzdrževanja	209,46	254,89	234,67
Mehanična delavnica			
Jesenice	159,28	193,72	188,—
Konstruktorska delavnica			
Jesenice	156,88	188,75	183,64
Elektro delavnica			
Jesenice	160,67	202,39	193,77
Gradbeni oddelek	156,50	183,03	191,36
Vzdrževanje Javornik	160,17	209,73	202,77
Promet	152,96	163,40	162,51
Transport	133,76	184,81	180,10
Vodstvo energ. gr. in en. g.	184,74	214,99	209,56
Elektro-topl. energ.	176,34	189,53	194,73
Plinska in vodna energija	186,55	223,39	217,32
Plinski generatorji	163,77	176,26	187,16
Ø str. en. obratov	157,81	190,27	187,39
EE upravne službe	178,14	199,53	201,19
OTK - R	172,99	201,41	201,27
Projektivni biro	203,61	263,93	263,—
Pripravniki	152,83	173,42	173,26
Ø Železarna Jesenice	161,42	180,48	183,97

KOMISIJA ZA DELOVNE ODNOSI PRI ŽELEZARSKEM IZOBRAŽEVALNEM CENTRU JESENICE

razpisuje

za potrebe Tehnične srednje šole in Poklicne industrijske šole Jesenice naslednja predavateljska mesta:

1 MATEMATIKA - FIZIKA
z visoko ali višjo šolo

1 INŽENIRJA STROJNIKA
z visoko šolo

1 STROJNIKA
z višjo ali srednjo tehnično šolo

1 INŽENIRJA METALURGA
z visoko šolo

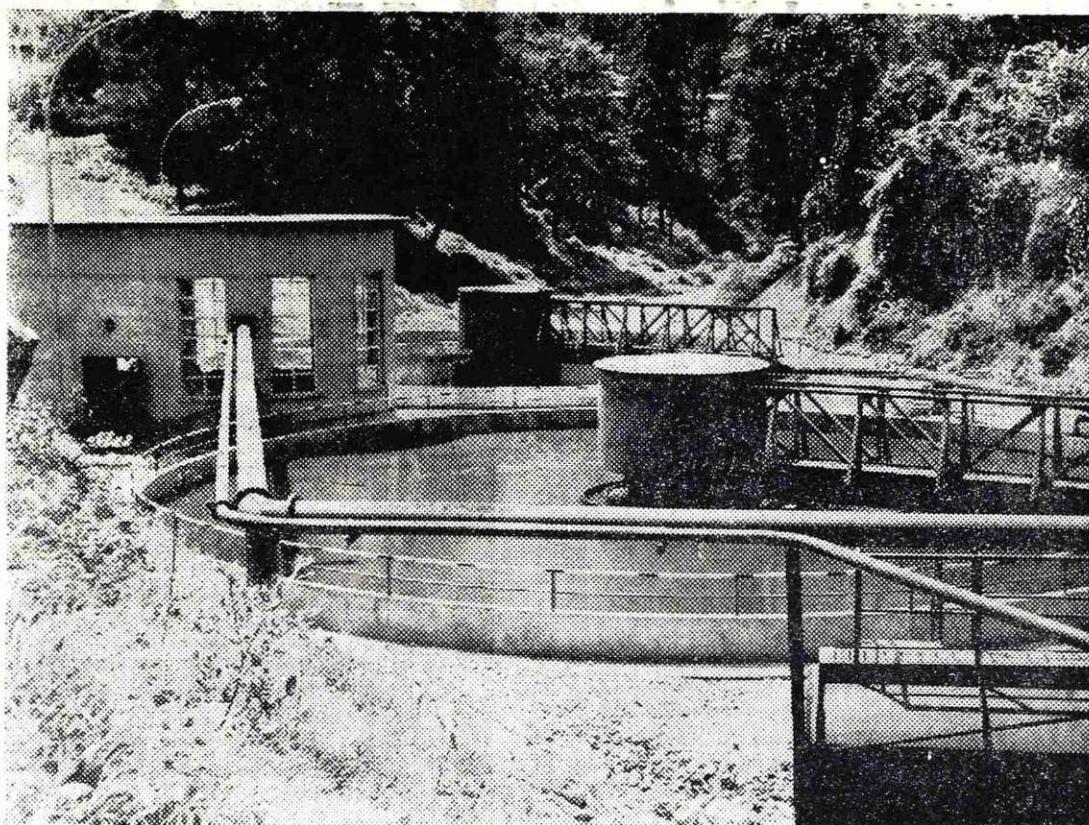
1 METALURGA
s srednjo tehnično šolo in nekaj prakse

Osební dohodki pripadajo po pravilniku zavoda. Trenutno so na razpolago samske sobe.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest, zaželjene pa so ponudbe do 30. junija 1963 in nastop s 1. septembrom 1963.

Vsa natančnejša pojasnila daje tajništvo Železarskega izobraževalnega centra Jesenice, kamor pošljite tudi vloge.

Železarski izobraževalni center
pri Železarni Jesenice

Pretekli ponedeljek so začeli obratovati tudi Dorrovi čistilci

EE plinski generatorji

42-urni delovni teden že 1. avgusta?

Na seji dne 6. junija je UO EE plinski generatorji razpravljali o uvajanju četrte izmene po predlogu, ki ga je za UO pripravila za to imenovana komisija. Njen predlog temelji na dveh osnovnih načelih:

1. Na generatorjih šamotarne je treba izvesti tehnično izboljšavo zasipanja generatorjev z grabilcem.

2. Delovna mesta razkladalca na generatorjih Javornik je treba ukiniti, njihove zadolžitve pa naj prevzamejo posluževalci čistilnih naprav, ki sedaj niso polno obremenjeni.

Normativ po sedANJI zasedbi, ki znaša 69 delavcev, bi za 42-urni delovni teden znašal 64 delavcev, in sicer za Jesenice v turnusu 28, izven turnusa 6, na Javorniku v turnusu 28, izven turnusa 2. Komisija meni, da je le tako možno uvesti četrto izmeno, da se jim osebni dohodki ne bi preveč znižali, ker zaradi odvisnosti od proizvodnih obratov ne morejo povečati proizvodnje.

Ker obračun OD ni bil dovolj utemeljen, je UO sklenil, da naj do 20. junija pripravi tudi te podatke, potem pa skličejo sejo ZEE in s 1. avgustom uvedejo poizkusno štiriizmensko obratovanje za dobo treh mesecev.

Razprava o uvajanju četrte izmene je bila vsekakor koristna, ker odkriva notranje rezerve. Vprašanje pa je, koliko je postavljanje termina uvajanja s 1. avgustom skladno s stališčem CDS, da naj o uvajanju 42-urnega delovnega tedna v EE razpravljajo, sklepali pa bo CDS enotno za vso železarno — to po-

meni, da bi vsa železarna enkrat prešla na skrajšan delovni čas.

Poleg tega so razpravljali na seji UO EE plinski generatorji tudi o drugih problemih obrata in o problematiki nagrajevanja ter sklenili:

1. Znanje kurjačev bodo neposredno na napravah preverjali vsako leto.

2. Izpit za določeno kvalifikacijo ali pa poklic še ne zadostuje, temveč mora biti za to tudi delovno mesto prosto.

3. V perspektivi predvidevajo ukinitve delovnega mesta skladiščnika, ki naj dobi primerno drugo zaposlitev.

4. ZEE bodo predlagali, da v obratu plinska in vodna energija ostaneta dve ekonomski enoti: plinska in vod-

na energija ter plinski generatorji. Morebitno spremembo je treba napraviti z novim statutom podjetja.

5. Zboru EE glede na problematiko nagrajevanja predlagajo:

— ukinitve sedanjih premij na kvaliteto katrana, na prodajo katrana, na stroške elektro motorjev in za žične vrvi, ker je to dolžnost slehernega člana kolektiva, ki lahko na to vpliva;

— v kolikor si prizadejati ne bodo prizadevali, je treba proti njim disciplinsko ukrepati;

— z uvajanjem četrte izmene je treba osnovne postavke osebnih dohodkov povečati za 60 % na račun gibljivega dela;

— za vestno delo je treba v bodoče delavca nagraditi, za malomarno pa denarno kaznovati.

Mladina mladini

V petek, 14. junija je bila v kino dvorani na Plavžu mladinska zabavna oddaja »Mladina mladini«, ki jo je priredila mladinska organizacija Plavž. V poznavanju NOB in športa sta se pome-

rili ekipi mladincev s Plavža in se obe zelo dobro odrezali ter prejele skromne nagrade. Sodelovali pa so še recitatorji, pevci, Lenardičev sekstet in mlada humorista Fonzi in Frenk, ki sta z duhovitimi šalami popestrila to prijetno in lepo uspelo prireditve.

V ponedeljek, 17. junija so to prireditev ponovili v isti dvorani za odrasle, predvidevajo pa še ponovitev v gledališču »Toneta Čufarja« in na Hrušici.

Franc Gogala

**Dopisujte
v Železarja!**

V jeseniški občini množična volilna udeležba

Na volitve poslancev republiškega in zveznega zbora smo se na Jesenicah že več mesecev temeljito pripravljali. Zato ni čudno, da so se volivci preteklo nedeljo množično odzvali na voliščih, ki jih je bilo v naši občini za republiško skupščino 71, za zvezno skupščino pa 77. Na številnih voliščih so z glasovanjem končali že v popoldanskih urah in so do 19. ure, ko so bile volitve uradno končane, čakali le še na volivce, ki naj bi prišli volit s potrdili.

Za volitve v republiški zbor smo imeli 2 volilni enoti. V 44. volilni enoti, kjer je kandidiral Franc Leben in je obsegala območje krajevnih skupnosti Rateče, Kranjska gora, Dovje-Mojstrana, Hrušica, Plavž in Planina pod Golico, je od 8051 vpisanih volivcev glasovalo 7481 volivcev ter 227 volivcev s potrdili. Tako je bila dosežena 92,9 odstotna volilna udeležba.

V 45. volilni enoti, ki je obsegala področja krajevnih skupnosti Sava, Podmežaklja, Javornik, Koroška Bela, Blejska Dobrava in Zirovnica, je kandidiral Adolf Arigler. V tej volilni enoti je bilo vpisanih 10.110 volilnih upravičencev, glasovalo je 9200 volivcev in 63 s potrdili, kar predstavlja 90,4 odstotka volilne udeležbe.

V nedeljo, 16. junija, je bila na Gorenjskem za poslanca republiškega zbora izvoljena Valentina Tomlje. V volilnih imenikih za volitve v zvezni zbor Zvezne ljudske skupščine je bilo vpisanih 18.221 volilnih upravičencev. Na 77 voliščih je glasovalo 16.964 volivcev in 468 volivcev s potrdili, skupaj 17.432, ali 93,1 odstotka.

Pri politični komisiji za izvedbo volitev smo dobili tudi naslednje podatke o volilni udeležbi po posameznih krajevnih skupnostih:

Krajevna skupnost	Volilna udeležba	
	republiški zbor %	zvezni zbor %
Rateče	94,3	96,4
Kranjska gora	94,5	94,4
Mojstrana	94,2	96,2
Hrušica	91,3	93,4
Plavž	92,2	93,5
Planina	93,5	95,5
Sava	90,2	91,2
Podmežaklja	91,0	94,8
Javornik	91,1	92,9
Blejska Dobrava	93,3	95,0
Zirovnica	89,2	92,9

Z množično volilno udeležbo so občani jeseniške komune ponovno dokazali, da zaupajo bodočim poslancem republiške in zvezne skupščine, ki bodo prav gotovo delali v prid celotne jugoslovanske skupnosti ter v zadovoljstvo nas vseh.

Pred kratkim so se člani kolektiva elektro delavnice poslovili od svojega dolgoletnega sodelavca Franca Ravnika, ki je bil invalidsko upokojen

Novim republiškim in zveznim poslancem želimo veliko uspeha

V nedeljo smo v jeseniški občini izvolili za poslanca republiškega zbora Franca Lebna in Adolfa Ariglerja, v zvezni zbor pa Valentino Tomljetovo

Naš razgovor s poslancem zveznega socialno-zdravstvenega zbora Dantejem Jasničem

Izdatke za zdravstveno in socialno zavarovanje bo treba zmanjšati

Tov. Dante Jasnič je bil predlagan za zveznega ljudskega poslanca v socialno-zdravstvenem zboru Zvezne ljudske skupščine in bil izvoljen na seji občinskih skupščin. V odgovoru na vprašanja s področja socialno-zdravstvenega zavarovanja je obširneje obrazložil probleme, ki so bili obravnavani na predovolilnih sestankih oziroma aktivih.

Na področju zdravstva smo v preteklih letih uspešno ustvarili materialno osnovo za normalno delovanje zdravstvene službe v večini naših krajev. Trenutno je odprtih več kot 1.500.000 investicij na področju zdravstva, ki so v glavnem namenjene za dograditev porodnišnice v Kranju, zdravstvenega doma na Jesenicah, adaptacijo jeseniške bolnišnice, bolnišnice v Begunjah, zdravilišča Golnik itd. Se vedno pa je odprto in nerešeno vprašanje izgradnje zdravstvenega doma na Bledu in še nekaterih drugih manjših objektov. Za dograditev že začelih investicij bi potrebovali okrog 700 milijonov

nov dinarjev, ki pa zaenkrat niso zagotovljeni. Možnosti, da bi prišli do potrebnih

sredstev, obstajajo na področju izdatkov za zdravstveno zavarovanje, seveda v kolikor bomo uspeli te izdatke zmanjšati, za kar imamo tudi možnosti. Važno vlogo pri tem ima zdravstvena služba, ki lahko v veliki meri vpliva na te izdatke. Toda pot, ki smo jo do sedaj ubrali pri reševanju problemov visokih izdatkov za zdravstveno za-

Dante Jasnič, zvezni poslanec socialno-zdravstvenega zbora Zvezne ljudske skupščine

varovanje, smi, da socialno zavarovanje po zakonitih določilih in sovalo dodatne prispelovni organizacijam, bo pripeljalo zaželelja, to je doskladitvov na tem področju mi realnim možnostnim, da je postopnim, da je formalnim, da je ven in brez meljitih Omenim namre, da izveden brez ak

Potrebe po kisiku vsak dan

Zelo važen člen v verigi naših ekonomskih enot predstavlja EE plinska in vodna energija, ki pomaga proizvodnim ekonomskim enotam pri izpolnjevanju planskih nalog. V železarni skoraj ni obrata, za katerega ne bi predstavljala redna in zadostna preskrba z vodo, kisikom, acetilonom in stisnjenim zrakom ključno točko v proizvodnih procesih. Posebno občutljivi obrati so v tem pogledu jeklarna, plavž in cevarna. V preteklih letih je bilo to vprašanje zelo pereče. Stalno pomanjkanje kisika, stisnjene- nega zraka in drugo, je bila vsakodnevna ovira pri proizvodnji. Postopoma smo ozka grla na vsem področju odpravljali, tako da v zadnjih 3-4 letih skoraj ni bilo pomanjkanja, razen v kritičnih trenutkih, ki pa so bili zelo redki.

ZAHVALA

Ob odhodu v invalidski pokoj se najtopleje zahvaljujem celotnemu kolektivu in sindikalnemu odboru elektro delavnice za lepo spominsko darilo in denar.

Najlepša hvala obratovodju Slavku Tumu, glavnemu delovodju Ivanu Delavcu, Adiju Sorgotu in Zdravku Kraglju za tako lepe besede in Borisu Košu za prevoz z avtom v delavnico.

Franco Ravnik

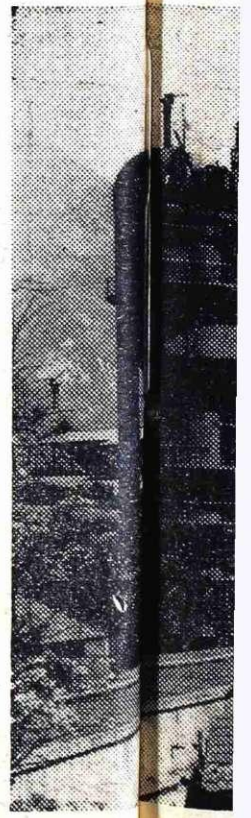
Proizvodnja kisika je iz leta v leto naraščala. K temu so pripomogle doma izdelane dodatne naprave; tako smo letos dosegli maksimalno proizvodnjo kisika 7.161.636 kg, ki pa komaj pokrije potrebe proizvodnih obratov, posebno martinarne, kjer potrošnja kisika za pihanje v peči stalno narašča.

Z ozirom na perspektivni razvoj železarne je jasno, da z doma izdelanimi majhnimi proizvodnimi enotami za proizvodnjo kisika ne bi mogli zadostiti hitro naraščajoči potrebi naše jeklarne. Zato je tudi predvidena izgradnja nove kisikarne zmogljivosti 4500 kg/h. Vendar je pri tem važno dejstvo, da moramo zadovoljiti potrebe jeklarne tudi v prehodni dobi, v letu 1963 in 1964. Z obstoječimi napravami zahtev po kisiku v omenjenih letih ne bomo mogli pokrivati kljub temu, da je kisik z Javornika deloma na razpolago tudi za Jesenice. Vendar tudi javorniške valjarne zahtevajo svoje in le majhen del celokupne proizvodnje lahko kot višek odvedemo na Jesenice.

Pomanjkanje kisika do izgradnje nove kisikarne bomo lahko premostili edino s povečano kontrolo porabe, s preprečevanjem izgub v cevovodih in disciplino na delovnih mestih potrošnikov. Nezaželene primere puščanja odprtih ventilov, uporablja-

nja kisika ventilir podobno mamo na v čin odpravin to n radi varčevja, amp zaradi varni.

Omeniti treba t sovno nihan porabe. na noben način kljub ni proizvodnje mor dovoljiti poob jekla

Pogled na železarno tovati

zveznim iko uspehov

nič, vezni poslanec
dravvenega zbora
ujske skupščine

s, tim, da se je so-
varanje poslužilo
dohiti in predpi-
dati prispevke de-
ganacijam, nas ne
jala o zaželenega ci-
do skladitve izdat-
em področju z naši-
mi možnostmi. Me-
je bil postopek pre-
talen administrati-
vez temeljitih analiz.
naj je, da je bila
denar brez aktivne-

ga vključevanja samih zava-
rovancev v borbo za dobro
gospodarjenje s sredstvi.

Nujno, da skupščine so-
cialnega zavarovanja skliče-
jo zbere zavarovancev in da
tam obravnavajo omenjena
vprašanja. Prav tako je nuj-
no, da skupščine socialnega
zavarovanja najdejo pot do
delavskih svetov v delovnih
organizacijah. V ilustracijo
primer iz naše železarnice, kjer
bo znašal dopolnilni prispe-
vek v letošnjem letu na
osnovi sedanjih predpisov
220 milijonov dinarjev, ali
preko 100 milijonov več kot
lani. Zdi se, da je ta vsota
tako velika, da ne more mi-
mo nje CDS, niti kolektiv že-
lezarne in seveda tudi ne ob-
činska skupščina.

Druugo vprašanje, ki je bi-
lo obravnavano na predvolil-
nih aktivih, pa se nanaša na
socialno varstvo, kjer smo
ustvarili nekaj manj mate-
rialne osnove kot na področ-
ju zdravstva. Imamo veliko
mater, ki nimajo urejeno
varstvo otrok, v naših indu-
strijskih centrih pa tudi ni-
mamo urejenih primernih
prostorov in igrišč, kjer bi
otroci lahko preživeli svoj

prosti čas v času, ko so star-
ši z doma. Tudi na tem pod-
ročju bodo morale občinske
skupščine programirati iz-
gradnjo potrebnih ustanov
in zagotoviti za to potrebna
sredstva. Pri tem bodo mo-
rale pomagati tudi gospodar-
ske organizacije.

Na Jesenicah je tudi pro-
blem pomanjkanja ljudi, ki
pa je tesno povezan s stano-
vanjsko problematiko, Manj-
kajoče delavce bi lahko do-
bili iz drugih krajev, če bi
imeli na razpolago družinska
in samska stanovanja. Ven-
dar je to zelo težak pro-
blem, saj ima stanovanjska
komisija železarne že sedaj
vpisanih več kot 650 prošenj
za stanovanja.

Inž. Alojz Pohar

Nov udarni granulator za drobljenje apnenca

V kamnolomu je bil zgra-
jen udarni granulator za
drobljenje apnenca na zrno
izpod 3 mm. Napravo sestav-
ljajo obstoječi čeljustni dro-
bilec za preddrobljenje na
zrno pod 70 mm, gumijasti
transporter in dvojni udar-
ni granulator. Projekt je iz-
delala Strojna tovarna Tr-
bovlje in hkrati dobavila
udarni granulator ter gumi-
jasti transporter. Namen te
investicije je proizvodnja
apnenca zrnovitosti pod 3 mm

za vložek v aglomeraciji. Po
normativih, ki v svetu ob-
stojajo, se prihrani na vsa-
kih 100 kg apnenca, ki se
predela v aglomeraciji, okrog
25 kg koksa. Poizkusi, ki smo
jih izvedli na Jesenicah v
novembru 1960, so dali na-
slednje rezultate:

Storilnost aglomeracije je
pri dodatku 16,4% apnenca
narasla za 3,6%, kar pomeni
dnevno porabo apnenca 54,2
ton. Specifična poraba koka-
sa v visoki peči se je znižala
za 6,8%, ali 70 kg/t grod-
lja, kar pomeni 45 kg pri-
hranka koksa na 100 kg ap-
nenca v aglomeratu. Takšni
rezultati so sicer znatno viš-
ji od navedenega povprečja
in so enakovredni najbolj-
šim rezultatom v Kanadi in
SSSR. Proizvodnja je nara-
sla za 7%.

Ker so bili to enomesečni
poizkusi, so rezultati dokaj
realni. Da bi lahko uvedli
proizvodnjo bazičnega sin-
tra v stalno prakso, je bila
potrebna omenjena naprava
za drobljenje apnenca, ki ga
v takšni zrnovitosti ni mo-
goče nabaviti.

Pri rentabilnosti te investi-
cije smo izhajali iz nasled-
njega računa:

Dosežemo lahko letno pro-
izvodnjo aglomerata 90.000
ton. Na 1 tono aglomerata
porabimo 260 kg apnenca,
kar pomeni 23.400 ton apnen-
ca letno. Pri prihranku 25 kg
koksa na 100 kg apnenca
da to letni prihranek koksa
5.850 ton ali 146.000.000 din
letno.

Investicija v kamnolomu
nas stane 34 milijonov dinar-
jev, kar po izračunu kaže na

izredno visoko rentabilnost.
Pri tem je treba upoštevati,
da bodo stroški drobljenja
apnenca znašali okrog 30 mi-
lijonov dinarjev letno. Do-
končni rezultati o rentabil-
nosti naprave bodo ugotov-
ljeni koncem septembra.

V začetku julija bomo
namreč prešli na proizvo-
dno bazičnega aglomerata in
bomo dvomesečno obratova-
nje vzeli kot osnovo za izra-
čun, ki bo izdelan primerjal-
no s 14 dnevnim obratova-
njem aglomeracije brez do-
datka apnenca. Poizkus na
visoki peči bo obsegal tri
faze in sicer:

- proizvodnja grodlja z
navadnim aglomeratom,
- proizvodnja grodlja z
bazičnim aglomeratom na
obeh pečeh v istem razmer-
ju,
- proizvodnja grodlja na
eni peči z bazičnim aglome-
tom (okrog 70% v vsipu), na
drugi peči pa brez aglomera-
ta.

Namen teh poizkusov ni
samo ugotoviti rentabilnost
zgrajene investicije, temveč
tudi utemeljiti rentabilnost
predvidenih investicij v zve-
zi z izgradnjo nove aglome-
racije in rekonstrukcije viso-
kih pečih.

Točnost dobljenih rezulta-
tov bo v veliki meri odvisna
tudi od konstantnosti vsipa
za visoke peči, kar je v da-
nih pogojih razmeroma tež-
ka naloga.

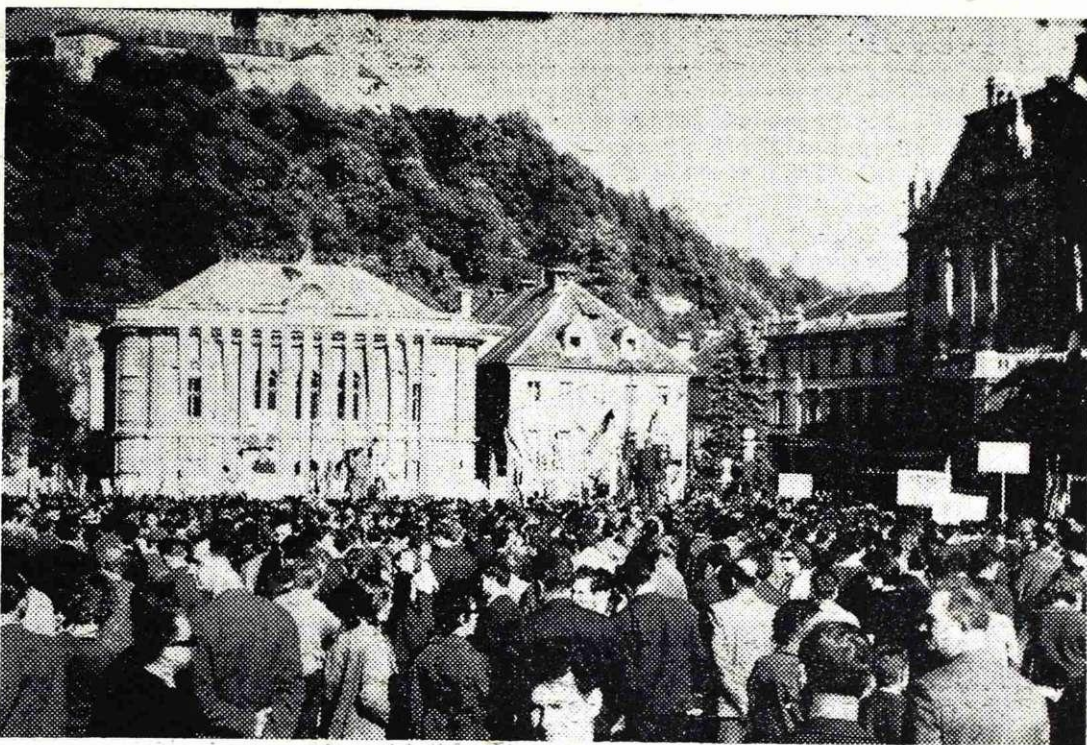
Kljub temu, da je ta inve-
sticija zelo pomembna, po
obsegu majhna in enostavna
v izvedbi, traja stavljanje v
pogon že preko pol leta. Del-
no opravičilo za to je izred-
no ostra zima, ki je poizku-

se skoraj onemogočila. Osnov-
na krivda pa je v pomanjklji-
vem projektu in v nepopol-
ni izvedbi same naprave.
Projekt in tudi granulator je
kot prva tovrstna izvedba
STT, zato niso niti oni niti
mi imeli potrebnih izkušenj.
Sele med poizkusnim obra-
tovanjem smo odkrivali raz-
ne pomanjkljivosti. Potrebne
so bile številne manjše do-
delave in predelave. Nekate-
re so bile izvedene celo v
Trbovljah. Treba pa je pou-
dariti, da projektant ni pri-
čakoval, da bo ta drobilec
tako občutljiv pri obratova-
nju.

Pri pravilnem opravlja-
nju in pri normalni kvaliteti
apnenca bomo lahko dosegli
garantirano zmogljivost 20
ton na uro, kar zahteva štiri-
urno obratovanje na dan.
V vsakem primeru pa bodo
potrebe aglomeracije pri
enoimenskem obratovanju v
celoti pokrite.

Ker pa drobljenje apnen-
ca povzroča mnogo prahu,
bo treba po tehničnem pre-
vzemu, ki bo v juliju, izde-
lati projekt za odpraševanje,
za kar je zadolžen projek-
tant.

Tehnološki proces proiz-
vodnje bazičnega aglomera-
ta ni problematičen, pač pa
nastopa vprašanje dodatnega
zapravevanja prostorov v
aglomeraciji. Z meritvami
bo ugotovljena dodatna ko-
ličina prahu, na podlagi če-
sar bo treba predvideti od-
govarjajoče odpraševanje.
Tehnični podatki o rezul-
tatih dela kot tudi o renta-
bilnosti investicije bodo ob-
javljeni po poizkusih predvi-
doma v septembru.

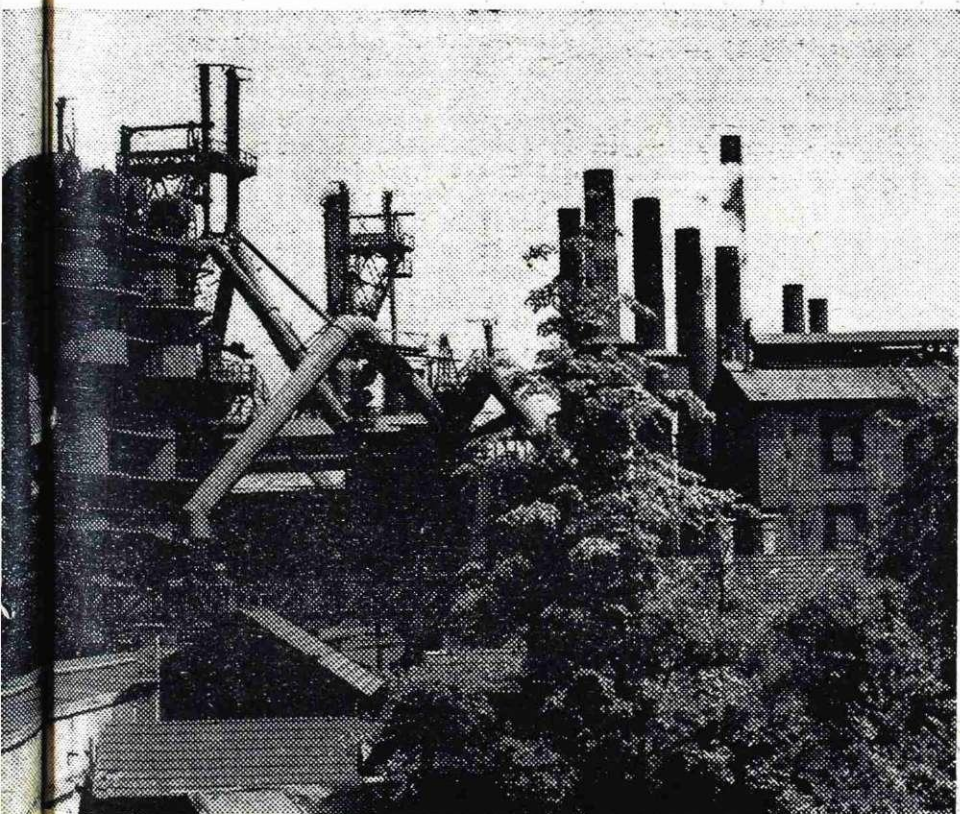
Pred kratkim je bilo v Ljubljani veliko predvolilno zborovanje, ki se ga je udeležilo
okrog 200.000 ljudi. Na zborovanju je govoril podpredsednik Zveznega izvršnega sveta
Edvard Kardelj. Zborovanja se je udeležilo tudi veliko prebivalcev naše občine

dan večje

a za ventiliranje in
moramo na vsak na-
viti to ne le za-
vevanje, ampak tudi
arnost.

i je treba tudi ča-
nanje porabe. Včasih
način kljub normal-
odnjam ne moremo za-
potrebno je klarne, na-

to pa sledi obdobje manjše
porabe, tako da moramo vča-
sah ustaviti kakšno kolono. S
primerno porazdelitvijo dela
(rezanje svinj, pihanje v li-
varni itd.) in s predhodnim
obveščanjem o predvideni
večji porabi s strani potroš-
nikov bi se verjetno izognili
tudi tem neljubim pojavom.

na železarno s plinskimi čistilci, ki so v minulem tednu začeli poskusno obra-

»Pa tisti, ki kažejo zelo vidne znake manj vredne rase? Bodo prav tako priključeni? Jim nameravate dati državljanstvo kot ostalim?»

»Nekaj časa to najbrž ne bo pomembno. Po vojni bomo uredili tudi te stvari. Seveda, moj Bannführer, če jih ne bosta uredili namesto nas fronta in sovražnik.

Sicer pa, nocoj vam moram povedati še nekaj pomembnega. Prihodnje dni bo prispel v Jasniško dolino visok SS oficir. Kraj bivanja si bo izbral sam. Imel bo posebno nalogo. V vaše delo se nikakor ne bo vmešaval in vi ostanete popolnoma samostojni. Piše se Eibell. Čin Oberscharrführerja ima. Zaenkrat ni potrebe, da vas seznanimo z njim. Če bo od vas kaj zahteval, ste mu lahko na uslugo le za naloge, ki niso v zvezi z obveznostmi, ki jih imate do nas.«

»Razumem, gospod Sturmbannführer,« je dejal Sokoljak, čeprav ni ničesar razumel. Ta druga novica je prišla, preden je mogel dodobra dojeti prvo.

Peter Skalar

28

Srečanja

Messner je videl, da je njegov oproda pred veliko uganko. Zato ga je pustil in poklical Mici. Ko je prišla, jo je vprašal:

»Imate kaj sladkega? Morda pol litra vermuta, ponaredek likerja ali kar si že bode?»

Mici se je nasmehnila, razumevajoče pokimala in odvrnila:

»Za vas, gospod Sturmbannführer, se bom potrudila. Bom že kaj našla.«

»V sobici tu zraven nam boste pripravili! Tja prinesite dva velika kozarca konjaka in tisto, kar boste našli. Gospod,« pokazal je na Sokoljaka, »bo počakal, dokler ne privedem neke dame. Radi bi bili sami. Saj veste, Mici.«

Natakarica je razumevajoče prikimala in obljubila, da bo takoj vse uredila.

Messner je odšel po Jerko, ki je bila med tem napisala pismo in podpisala izjavo. Čez četrte ure so sedli k sveže pregrnjeni mizi v majhni sobici, kamor je bila Mici postavila vermut in konjak. Gostje so se v tem času razhajali. Zunaj so vžigali svoja motorna kolesa in privijali plin, da bi se jim stroji čim prej ogreli.

»Izjavljam, da bom ščitila koristi tretjega Reicha in vneto delovala v njegovo korist,« je brodiralo po Jerkinih mislih. To je bil zadnji stavek izjave, ki jo je podpisala. Messner ji je bil spotoma ponovno zatrdil, da je besedilo nad njenim podpisom brezpomembno in da potrebuje izjavo zgolj zato, da bo lahko ustavil njeno aretacijo. Ostalo besedilo je živelo v njenih možganih le toliko časa, dokler ga je brala. Ta zadnji stavek pa je ostal in brodiral skozi njeno zavest. Mešal se je med besede, ki jih je bila napisala Mascottiju. V debelem perilu in volneni jopi se je oznojila, da je med potnimi prsti komaj držala peresnik. Nekajkrat jo je imelo, da bi zgrabila papir in ga raztrgala. Sele proti koncu pisma jo je vso prevzel srd in je zaživela v želji, da mu mora povedati, kako strašno ga sovraži. Besede so kar vrele iz nje. Prezir in gnus nad njegovo prevaro sta preplavila papir. Proti koncu pisma ni bila več v stanju pomisliti, da piše po naročilu Gestapa in da ima Messner z njo svoje naklepe.

Pred tednom je bila še ponosna, osorna in nepristopna. Zdaj ni bilo tega nikjer več. Imela je jasen, prediren in včasih porogljiv pogled. Zdaj je gledala topo in brezciljno predse. Kaj vse se lahko zgodi v enem samem tednu? Agent in SD oficir sta bila prepričana, da je sedem dni dovolj dolga doba za prekvajenje najtrdnjega testa in Jerka je ponovno potrdila njuno prepričanje. Messner ji je natočil in se obrnil k Sokoljaku:

»Prihodnji teden bomo zaščitili tiste prebivalce Deutshminga, ki so še v Begunjah. Saj veste, gospod Sokoljak, pri povračilnih ukrepih ni čas izbirati. V skupino za streljanje lahko pridejo tudi tisti, ki jih želimo rešiti. Zato bomo poslali začasno vse priprte vaščane Deutshminga v Kraut. V taborišču bodo varni. Koliko jih je še v Vigaunu?»

»Šest,« je pojasnil postajenačelnik.

»Šest? Malo. In vaša bratranca sta med njimi, ne gospodična? Le brez skrbi. Prihodnji teden ju izvlečemo. Ne bi izpili kozarček, gospodična? Zato, da bi bilo po tistih formalnostih še malo prijetno, zato, ker smo vam odprli oči glede tistega Italijana, ali za uspeh pri reševanju vaših sorodnikov. Kakor že hočete.«

Jerka se ni mogla strezniti. Bila je ko omotična. Zato je le na pol dojela pomen Messnerjevih besed. Nepremično je sedela in gledala predse.

»No, Jerka! Primi kozarec in trči z nama,« jo je spodbudil Sokoljak.

Tabor v Kaštel Lukšiču je oživel. V prvi izmeni sicer vsa mesta niso bila zasedena vsi, ki so preživeli teh prvih dvanajst dni na morju, pa so bili zadovoljni tako z vremenom kot s postrežbo

Prvo pismo iz Lukšiča

Bilo je zelo prijetno

Pred kratkim se je vrnila iz našega tabora v Kaštel Lukšiču prva skupina dopustnikov. Tov. Janko Markizeti, upokojenec naše železarne, v svojem pismu tako le opisuje svoj oddih na morju:

»Letošnji dopust ob morju smo preživeli prekrasno in je dvanajst dni prehitro minilo. Čeprav smo bili zbrani od vsepovsod, od Mojstrane, Bohinja in do Ljubljane, stari in mladi ter najmlajši, smo se razumeli in preživeli oddih kot ena družina. Dvanajst dni lepega vremena, dobra kapljica in trije jubileji so prispevali k temu, da se niti zavedali nismo, kdaj je naš oddih potekel. Večkrat so nas obiskali tudi prijazni domačini s kitaro in skupaj smo zapeli ter se zavrteli.

Za odhodnico pa se je na raznju vrtelo jagnje — še en dokaz več, da smo res prijet-

no preživeli svoj oddih. Za to pa gre brez dvoma zahvala upravniku, njegovi tajnici ter vsemu osebju, ki je skrbelo za dobro hrano, dobro počutje nas vseh, skratka za

oddih, kakršnega si še želim. Zahvaljujemo se kolektivu železarne za res prijeten oddih in vsem, ki so pri tem kakorkoli sodelovali.«

Janko Markizeti

43 novih tehnikov

Na tehniški srednji šoli metalurške stroke v okviru ZIC so bili v petek zaključni izpiti. Od 59 dijakov treh razredov IV. letnika se je prijavil k izpitu v junijskem roku 43 kandidatov, medtem ko bodo ostali polagali zaključni izpit v jesenskem roku. Število diplomantov je zato tako visoko, ker je imel letošnji IV. letnik tri paralelke. Prvo so sestavljali dijaki, ki so prišli direktno iz osnovne šole, drugo dijaki — štipendisti, tretjo pa dijaki, ki so obiskovali pouk poleg redne zaposlitve v jeseniški železarni in nekaterih drugih podjetjih. Z dosedanjimi absol-

venti bivšega delavskega tehnikuma, bivšega oddelka ljubljanske tehniške srednje šole in sedanje tehniške srednje šole bodo izučili na Jesenicah že 230 metalurških tehnikov, kar predstavlja velik prispevek k vzgajanju srednjega strokovnega kadra za našo industrijo in predvsem za železarstvo. Tudi na letošnjih zaključnih izpitih so pokazali kandidati zadovoljivo znanje. Izpitni odbor, ki mu je predsedoval bivši jeseniški železar in predavatelj ter sedanji tehnični direktor »Litostroja« inž. Vinko Čizman, je od devetih predlaganih tem za pismo naloge izbral naslednje: 1. Vloga slovenskih pesnikov in pisateljev v oblikovanju naše nacionalne in socialne zavesti; 2. Ideja socializma postaja vodeča ideja v svetu in 3. Ekonomska enota v podjetju. Izpitni odbor kot posamezne izpitne komisije, ki so jih sestavljali strokovnjaki jeseniške železarne, so bili zadovoljni tudi z izdelki domačih nalog in z odgovori istih. Ponovno so ugotovili važnost vzgajanja srednjega strokovnega kadra v neposredni bližini železarne, ker je le tako mogoče izobraziti take strokovnjake — praktike, ki jih železarne in ostala sorodna podjetja vedno bolj potrebujejo.

Po izpitih je bila v soboto zvečer valeta v Kazini, kjer je predsednik izpitnega odbora objavil rezultate. Srednja ocena diplomskih izpitov v juniju je bila 3,6.

ZAKAJ NISMO DOBILI OPEKE? Tov. urednik!

Sem reden bralec »Železarja« in večkrat zasledim vaš poziv »Dopisujte v »Železarja«. Zato sem se odločil, da vam tudi jaz pišem.

Remont v valjarni 2400 je že davno za nami. Na začetku remonta je delavski svet valjarne 2400 kot vsako leto tudi letos odobril članom našega kolektiva, da si po želji nabavijo odpadno šamotno opeko, seveda proti plačilu. Ker tudi sam potrebujem opeko, sem si jo pripravil, toda ko sem jo hotel odku-

piti, je UO ukinil prodajo, češ da odpadno opeko rabimo zaradi pomanjkanja surovin oziroma prihranka pri surovinah.

Toda če je tako, da gre za prihranek pri surovinah, zakaj potem opeka že od februarja leži v obratu in samo zavzema prostor, ki ga že tako primanjkuje?! Vprašujem se tudi, zakaj tega upravni odbor ni prej sporočil, da bi se delavci ne mučili po nepotrebnem v prostem času v upanju, da bodo od skupnosti lahko poceni odkupili odpadno šamotno opeko.

Franc Mlekuž

Kaj bomo gledali v kinu?

Nov dom na Vršiču

Kino »Radio«

22. do 24. junija angleški barvni CS film ZALIV TIHOTAPCEV. Predstave 22. in 23. junija ob 17. in 19. uri, 24. junija ob 19. uri.

25. do 26. junija francoski CS film OKUS NASILJA, ob 19. uri.

27. do 28. junija jugoslovanski barvni film STOPNICE JUNASTVA, ob 19. uri.

29. junija ameriški barvni CS film OBSEDENA ŽENA, ob 19. uri.

Kino »Plavž«

22. do 23. junija italijanski film SMRT PRIHAJA IZ VESOLJA, ob 18. in 20. uri.

24. do 25. junija angleški barvni CS film ZALIV TIHOTAPCEV, ob 18. in 20. uri.

27. do 28. junija francoski CS film OKUS NASILJA, ob 20. uri.

29. junija jugoslov. barvni film STOPNICE JUNASTVA, ob 18. in 20. uri.

Kino Žirovnica

22. junija ruski film POCESTNICA.

23. junija španski film PO-TEPUHI.

26. junija angleški barvni CS film ZALIV TIHOTAPCEV.

29. junija italijanski film SMRT PRIHAJA IZ VESOLJA.

Kino Dovje

22. junija španski film PO-TEPUHI.

23. junija ruski film POCESTNICA.

27. junija angleški barvni CS film ZALIV TIHOTAPCEV.

29. junija francoski CS film OKUS NASILJA.

Kino Koroška Bela

22. junija francoski CS film OKUS NASILJA.

23. junija angleški barvni CS film PEKLENSKI KLUB.

24. junija italijanski film SMRT PRIHAJA IZ VESOLJA.

29. junija angleški barvni CS film ZALIV TIHOTAPCEV.

Kino Kranjska gora

22. junija italijanski barvni CS film PEKLENSKI KLUB.

23. junija francoski CS film OKUS NASILJA.

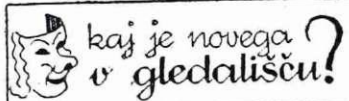
29. junija nem. film FLAMKA.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 21. junija od 12. ure do 28. junija do 12. ure.

Zahodni del Jesenic: dr. Mihael Sajevec, Jesenice, Tavčarjeva 5, telefon 04 — Rešilna postaja Jesenice.

Vzhodni del Jesenic: dr. Rosenstein Stanka, Jesenice, Cesta bratov Stražišar 34, telefon 245 — interni 733.

GLEDALIŠČE »TONE ČUFAR«

NEDELJA, 23. junija, ob 19.30: J. Gregor MELODIJE SRCA, revija glasbe, petja, plesa in mode. Gostovanje v festivalni dvorani na Bledu.

Že pred desetimi in več leti so hoteli marljivi gorniki z Jesenic na Močilih, kjer stoji danes preko 60 let stara Erjavčeva koča, zgraditi sodoben velik planinsko-smučarski turistični objekt. Toda za tako veliko gradnjo ni bilo potrebnega razumevanja in sredstev. Na Vršiču pa, ki ima zaradi naravnih lepote, alpske ceste in elektrifikacije idealne pogoje za ureditev

mednarodnega visokogorskega celoletnega turističnega centra, je nujno treba zamenjati stare in dotrajane objekte, ki nikakor ne morejo več služiti niti sedanjemu razvoju, željam in potrebam domačih in tujih obiskovalcev. V letošnjem jubilejnim letu naše krovne planinske organizacije so izgledi boljši. Takoj, ko bodo dani pogoji, bo PD Jesenice začelo na Vršiču pospešeno uresničevati stare načrte in dolgoletne želje. Na ruševinah in ostankih starega Tičarjevega doma bodo zgradili nov prostoren in moderen, sodobno urejen Tičarjev dom, ki bo, če bo

šlo vse po sreči in načrtih, dograjen prihodnje leto, ko bo naše društvo slavilo 40. letnico. Jasno je, da bo vrlim jeseniškim gornikom to uspelo le ob izdatni pomoči in razumevanju Planinske zveze Slovenije ter merodajnih lokalnih, okrajnih in republiških forumov. Za uspešno delo pa mora prispevati po svojih najboljših močeh svoj delež vsak in se vključiti v prostovoljne planinske delovne brigade. Tako bo delo potekalo hitreje v zadovoljstvo nas vseh. Žuro

Personalne vesti

Za čas od 1. do 15. junija 1963:

36 sprejetih delavcev, 2 sprejeta uslužbenca in 42 obračunanih delavcev.

UPOKOJENI SO BILI NASLEDNJI DELAVCI:

Vinko Ambrožič, 1910, javornik III, mehanična del. — v ŽJ 25 let; Alojz Bergant, 1908, javornik II — v ŽJ 34 let; Jože Drolc, 1909, javornik I — v ŽJ 16 let; Matija Ferčak, 1903, martinarna — v ŽJ 25 let; Franc Jereb, 1907, li-varna — v ŽJ 23 let; Janez Košir, 1904, plinski generatorji — v ŽJ 25 let; Kristina Krivec, 1903, plavž — v ŽJ 17 let; Anton Povšič, 1905, opekarna — v ŽJ 26 let; Anton Skumavc, 1908, elektro-peč — v ŽJ 34 let; Franc Šimnic, 1907, javornik II — v ŽJ 23 let; Vinko Udir, 1906, javornik I — v ŽJ 36 let; Anton Žvan, 1905, žična valjarna — v ŽJ 39 let.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj.

ZAHVALA

Ob težki in bridki izgubi nepozabnega moža

ALOJZIJA KNEZA

se iskreno zahvaljujemo dr. Brandstetterju in dr. Hafnerju ter vsemu strežnemu osebju za skrb in nego med njegovo kratkotrajno in težko boleznijo. Posebno se zahvaljujemo tov. Veri Bizo- vičar, ki nam je pomagala v najhujšem trenutku, Vilma- novim in ostalim sostanoval- cem. Prisrčna hvala vsem darovalcem vencev in cvetja ter sindikalnemu odboru martinarne za podarjeni ve- nec. Najlepša hvala tudi je- seniški godbi in vsem, ki so ga v tako lepem številu spre- mili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat najlepša hva- la.

Žalujoči: žena Francka, bratje in sestra z dru- žinami ter ostalo so- rodstvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi dobrega moža in skrbnega očeta

JOZETA OVNA

se iskreno zahvaljujemo znanec, prijateljem in so- rodnikom ter vsem, ki stega tako polnoštevilno spremili na njegovi zadnji poti. Po- sebno zahvalo sosedom, ki so nam v težkih urah tako požrtvovalno pomagali. Zah- valjujemo se zastopniku že- lezarne inž. Čopu za poslo- vilne besede in žirovniški godbi za žalostinke. Nadalje se zahvaljujemo za vence in denarno pomoč vaščanom, uslužbencem Narodne in Ko- munalne banke Jesenice, šu- šateljcem večerne ekonomske srednje šole, sodelavcem mehanične in elektro delav- nice na Javorniku, odbojkar- skemu klubu Žirovnica, učencem in profesorjem I. a razreda gimnazije Jesenice.

Za izrečena sožalja vsem in vsakomur prisrčna hvala.

Žalujoča družina Oven

22

Popoldne sta se dečka sešla na kozolcu. Zlezla sta na vrhnji peter. Drejc je otipal puško pod slamo in se nasmehnil. Pozabil je, da ga skele potplutbe in buške. »Veš, kaj?« je dejal Tina. »Zdaj bova pa napisala lepak in ga nalepila na nemško oglasno desko.« Drejcju so se svetile oči. »Zato bi morala imeti velik, zelo velik papir,« je dejal. »Takegale,« je rekel Tina in opisal z rokama seženj dolg kvadrat. Dobiti tako velik kos papirja v tistih vojnih časih res ni bilo lahko. In dečka sta se zamislila, kje bi ga iztaknila. »V trgovini poskusiva,« sta dejala.

23

Pod noč sta šla proti trgovini. Opazila sta občinskega slugo, ki je lepil po vasi velike lepake. Pozivali so prebivalstvo, naj se udeleži govora Gauleiterja Rajnerja v javorniških valjarnah. Pazljivo sta prebrala lepak in vprašala: »Stric, ali gredo otroci lahko poslušat?« »To ni za otroke,« je rekel sluga. »Za ata bo pa slabo, če ne bo šel.« »Škoda,« je rekel Drejc in pokazal Tinu na šop plakatov. »Najbrž bo imel tisti gospod zelo lepo uniformo in polno zlatih našitkov.« Sluga se je komaj ozrl, že mu je Tina izpeljal rumen lepak in izginil z njim za plot. Drejc je bil hitro za njim.

24

Potem sta več dni tuhtala, kaj naj napišeta. »Pojdite domov, tu je Slovenija,« je predlagal Drejc. »Ne bo dobro. Lepak bi morali razumeti tudi Nemci.« »Oh, Tina,« je oporekal Drejc, »potem morava pa napisati po nemško.« »To pa ne,« sta si bila edina. »Pisala bova slovensko.« Končno sta iztuhtala, kaj bosta napisala. »PO- MLADI V SLOVENIJI NE BO VEČ VI- HRALA NEMŠKA ZASTAVA.« Pri ključavničarjih sta dobila minij in čopič. Z nerodnimi, različno velikimi in na vse strani nagnjenimi črkami sta izpisala svoje geslo in čakala, da se posuši. Pa se minij ni in ni hotel posušiti.

FRANCIJA — Francoske petrolejske družbe so načrpane v letu 1962 skupaj 23 milijonov ton surove nafte, kar presega proizvodnjo v letu 1961 za več kot 5 milijonov ton. Od tega so načrpali na francoskem ozemlju samo 2,4 milijona ton, preko 20 milijonov ton pa v Sahari.

NIZOZEMSKA — Nizozemske železarne so v preteklem letu proizvedle skupaj 2,1 milijona ton surovega jekla, kar je za 100.000 ton več kot v letu 1961.

INDIJA — Zahodnonemško podjetje Demag iz Duisburga ba nadaljevalo z izgradnjo železarne Mysore v Indiji. Zgradilo bo novo LD in elektro jeklaro, mešalec z zmogljivostjo 800 ton in odgovarjajoče naprave ter pomožne naprave. Poleg tega bodo povečali tudi zmogljivost profilnih valjarn z odgovarjajočo izpopolnitvijo obstoječih naprav.

JUŽNOAFRIŠKA UNIJA — V tej afriški državi bo zgradilo zahodnonemško podjetje Moeller & Neumann novo valjarno plemenitih jekel, ki jo je naročila južnoafriška družba »Usco«. Investicijski stroški za izgradnjo te valjarne so predvideni v višini 7,5 milijonov zahodnonemških mark.

FRANCIJA — V francoski koksarni v mestu Dracourt, ki je največja na severnem

območju, so zgradili še dve novi koksarniški bateriji. S tem so povečali dnevno proizvodnjo koksa od prejšnjih 3.200 na 3.900 ton.

GRČIJA — Pred kratkim sta začela obratovati v mestu Eleusis blizu Aten prva dva plavža v tej državi. Oba plavža skupaj z vsemi pomožnimi napravami je dobavilo zahodnonemško podjetje Döngler.

V tem šolskem letu smo izvedli že več poučnih ekskurzij, na katerih utrdimo snov spoznavanja narave in družbe. Nazadnje smo bili v Radovljici, Begunjah in Lesci.

Peljali smo se s potniškim vlakom in skozi okno opazovali znane kraje: Javornik, Koroško Belo, Žirovnico. Med Žirovnico in Lescami smo videli mogočen blejski

grad, v ozadju pa Julijske Alpe s Triglavom, na levi strani rojstni kraj pesnika Prešerna in še druge vasi pod Stolom.

Izstopili smo v Radovljici, ki leži 21 m nad železniško postajo. Čeprav je bilo nekoliko megleno, smo imeli lep razgled. Od severa proti jugu se vijejo vrhovi Karavank — Kepa, Rožca, Golica, Stol, Begunjsčica in Dobriča nad Begunjami. Na zahodu pa je zelena Pokljuka z obsežnimi gozdovi, kjer so včasih ogledali črni oglarji.

Ogledali smo si mesto, ki ima lepo sončno lego in zdravo podnebje. Zgodovina mesta je zelo pestrá. Graščina na Linhartovem trgu je omenjena že v 11. stoletju. Okoli nje se je razvilo naselje, ki se naglo širi z novimi ličnimi hišicami proti severu, proti Lescam. Radovljica je postala trg v 14. stoletju, mesto pa v 16. stoletju. Prestalo je mnogo težkih dni, turške napade, kmečke upore, požare in kugo. Pri obnavljanju mesta so našli mnogo rimske opeke. V graščini so danes razni uradi. Na koncu Linhartovega trga, v ozki ulici, smo videli spominsko ploščo, kjer se je rodil prvi slovenski dramatik Anton Tomaž Linhart.

Ogledali smo si grobnico narodnega heroja Joža Gregorčiča, ki je pokopan skupaj z enaindesedemdesetimi tovariši, ki so padli na Jelovici.

Po ogledu mesta smo šli v Novo vas, kjer je opekarna in mlin. Na velikem travniku smo opazovali kosilnico in slamoreznicu, s katerima so pripravljali krmo za giloše v Poljčah.

Ustavili smo se v vasi Zapuže in si ogledali tovarno suknja, ki se je razvila iz domače obrti. Razdeljeni

v dve skupini smo si ogledali velik mešalni stroj, ki meša volno, nato pripravljalnico, predilnico, tkalnico, barvarno, sušilnico, likalnico in skladišče.

Mimo tovarne športnega orodja Elan v Zgošah smo prišli v Begunje. Tu smo si najprej ogledali v celicah smrti muzej. Že večkrat smo slišali o grozotah begunjskih zaporov. Sedaj pa smo vse to videli in prebirali napise zaporov po stenah celic: »Tovariši — maščujte nas! Sama sem, obsojena na smrt. Kje je moj mili dom — moja ljuba mamica,« je napisala mlada zavedna Slovenka, ki je prestajala težke dni v celicah smrti.

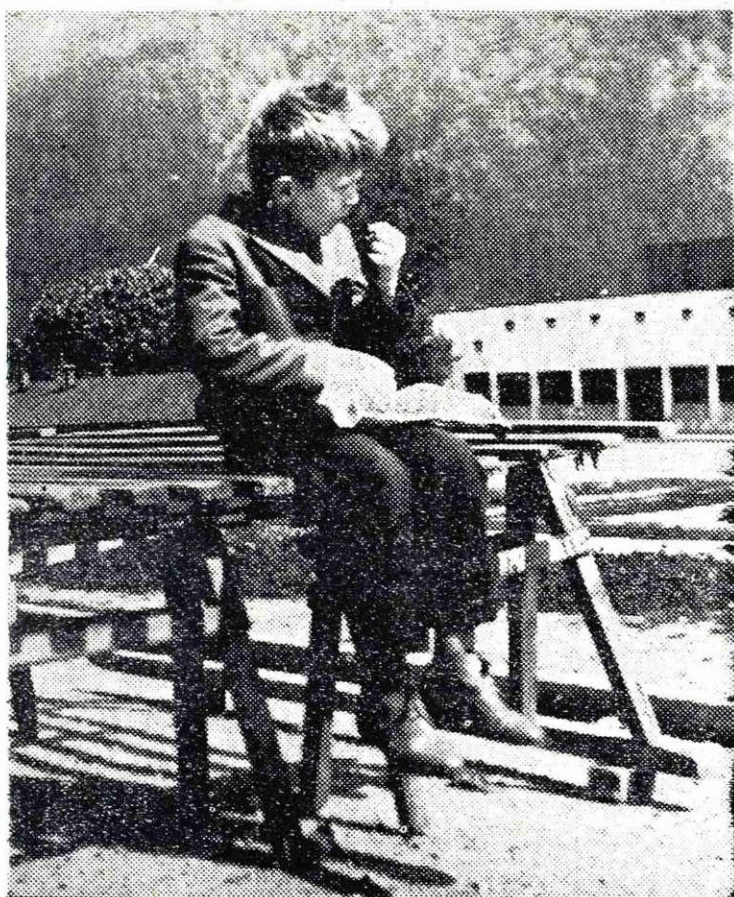
V prostoru pred celicami je na plošči napis: »V tej stavbi je bilo v letih 1941 — 1945 zaprtih 12.096 talcev, od tega 9.411 moških, 2.280 žena in 405 otrok.«

Nato smo si ogledali na vrtu grobove talcev in jim zapeli žalostinko. Večno smo si vtisnili v spomin besede na spomeniku v Dragi, ki jih je napisal pesnik Matej Bor: »V tem gorskem svetu, kjer so v letih zlih pobijali može, otroke, žene, je znova mir, a dasi je ves tih, morilce toži in slavi umorjene.«

Vračali smo se skozi vas Hlebce mimo letališča v Lesci. Videli smo tovarno verig in poljedelskih strojev ter tovarno čokolade.

Marjeta Tepina, Marina Gabrovšek in Igor Škrlj, učenci 3. a razreda osnovne šole »Prežihov Voranc« na Jesenicah

Pionirji so tekmovali

Pionirji — fotoamaterji, so tekmovali. Pri svobodnem izboru motiva je Igor Vidmar napravil danes objavljen posnetek in ga naslovil: »Rdeče češnje rad jem«

ZELEZAR — Glasilo delovnega kolektiva Železarne Jesenice — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Kopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice, int. telefon št. 394 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«

Ko je v letu 1960 dosegla zahodnonemška železarska industrija s 34,1 milijona ton proizvodnje surovega jekla svoj višek, je v preteklih dveh letih pričela njena proizvodnja nazadovati. To je bila posledica splošne stagnacije, ki se je pričela pojavljati leta 1961 in se je v letu 1962 nadaljevala in deloma celo povečala v železarski kakor tudi v drugih vejah industrije.

Zahodnonemška železarska industrija v letu 1962

Iz spodnje tabele je razvidna proizvodnja grodlja in surovega jekla v zadnjih štirih letih (v 000 tonah):

leto	grodelj	± %	surovo jeklo	± %
1959	21.602	+ 9,4	29.435	+12,0
1960	25.739	+19,2	34.100	+15,8
1961	25.431	- 1,2	33.458	- 1,9
1962	24.251	- 4,6	32.563	- 2,7

Iz tabele je razvidno, da so zahodnonemški plavži proizvedli v letu 1962 za 4,6 odst. grodlja manj kot v letu 1961. Z ozirom na kvaliteto

tehnični feljton

proizvedenega grodlja je nižja proizvodnja Thomasovega grodlja za 6,6 odstotka, čeprav je ta vrsta grodlja z 62,6 odstotka celotne proizvodnje še vedno daleč na prvem mestu. Proizvodnja martinarskega grodlja je večja za 1,7 odst. in predstavlja z 28,4 odstotka drugo največ proizvedeno kvaliteto grodlja, medtem ko je ostanek v glavnem sivi grodelj.

Za proizvodnjo grodlja uporabljajo v zahodnonemških plavžih vedno več uvožene železne rude. Tako so količino železa v vsipu iz inozemskih rud povečali od 51,6 % v letu 1956 na 62,7 odstotka v letu 1962 s tendenco, da bo letos še večja. Največ železne rude uvažajo iz Francije (minette), Afrike in Južne Amerike.

V preteklem letu so imele zahodnonemške železarne skupaj 153 plavžev, medtem ko jih je obratovalo samo 118.

Tudi proizvodnja surovega jekla je v letu 1962 nižja v primerjavi z letom 1961 za 2,7 odst. Posebno močno se je znižala proizvodnja Thomasovega jekla, in sicer za 8,1 odstotka. Zanimivo pa je, da proizvodnja elektro jekla istočasno večja za 8,5 odstotka, proizvodnja jekla v kisikovih konvertorjih pa kar za 40,3 odstotka, kar jasno kaže, da lahko v bodoče

pričakujemo povečanje proizvodnje elektro in kisikovega jekla na račun Thomasovega in SM jekla.

Iz tabele je razvidna proizvodnja različnih vrst jekla v odstotkih v zadnjih štirih letih:

Vrsta jekla	1959	1960	1961	1962
Thomasovo jeklo	49,5	43,7	42,9	40,9
SM jeklo	45,8	47,2	46,2	45,8
elektro jeklo	6,1	6,4	7,1	7,9
kisikovo jeklo	1,9	2,5	3,6	5,2
skupaj	100	100	100	100

Skupaj je bilo v zahodnonemških železarnah leta 1962 87 Thomasovih konvertorjev (obratovalo 69), 15 kisikovih konvertorjev (obratovalo 9), 202 bazičnih SM peči (obratovalo 113), 111 obločnih električnih peči (obratovalo 85) in 71 indukcijskih električnih peči (obratovalo 60).

V železarski industriji je bilo ob koncu leta 1962 zaposlenih 410.815 oseb, kar je za 10.000 oziroma 2,3 odstotka manj kot v letu 1961.

Vsi ti podatki kažejo, da je bila tudi zahodnonemška železarska industrija v letu 1962 v resnih težavah, ki tudi letos še niso popolnoma odstranjene, čeprav je stanje le nekoliko boljše.

K.